

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 031662 23 Uvp
Banjaluka, 28. novembra 2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Božane Vulić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi tužiteljice J.V. iz B., protiv rješenja tuženog Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj: [...] od 22. marta 2022. godine, u predmetu ostvarivanja prava na invalidsku penziju, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 031662 22 U od 24. februara 2023. godine, u sjednici vijeća održanoj 28. novembra 2024. godine, donosi

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom se odbija tužba protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim se odbija žalba protiv rješenja Filijale Banjaluka, broj: [...] od 15. februara 2022. godine, a istim odbija zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na invalidsku penziju.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže stavom da je osporeni akt pravilan i na zakonu zasnovan. Kako je odredbom člana 60. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 134/11, 82/13 i 103/15, 111/21 i 15/22, u daljem tekstu: Zakon o PIO), propisano da pravo na invalidsku penziju ima osiguranik kod koga je gubitak sposobnosti za rad prouzrokovao povredom van rada ili bolešću, nastao prije ispunjenja uslova za starosnu penziju u pogledu godina života iz člana 41. ovog zakona, pod uslovom da do nastanka invalidnosti ima pet godina staža osiguranja ili deset godina penzijskog staža, neutemeljen je tužbeni navod da zakon ne propisuje u kojem momentu se podnositac zahtjeva mora obratiti Fondu, jer se zahtjev za priznavanje prava na invalidsku penziju mora podnijeti nakon nastanka invalidnosti i prije 65. godine života, kako i tuženi u osporenom aktu navodi. Imajući u vidu navedenu odredbu i činjenično utvrđenje da je tužiteljica na dan podnošenja zahtjeva imala 69 godina života i gubitak radne sposobnosti utvrđen nalazom i mišljenjem organa vještačenja, broj: [...] od 8. februara 2022. godine, saglasno članu 132. stav 2. Zakona o PIO, sa sigurnošću se može zaključiti da je pravilan zaključak tuženog da u konkretnom slučaju, nema osnova da se uvaži zahtjev tužiteljice. Razloge koje je dao prvostepeni organ, a prihvatio tuženi u osporenom aktu, dajući valjane razloge za sve žalbene navode, prihvata i sud i cijeni da se tužbom zakonitost osporenog akta ne dovodi u sumnju. Dan nastanka bolesti nije od značaja, jer se dan nastanka invalidnosti utvrđuje u skladu sa članom 132. stav 2. Zakona o PIO, najranije od dana podnošenja zahtjeva. Bolest može biti samo uzrok koji dovodi do nastanka

invalidnosti, u skladu sa članom 60. stav 1. Zakona o PIO. Iz tog razloga su neosnovani navodi tužbe da je dan nastanka invalidnosti pogrešno utvrđen i da se kao dan nastanka invalidnosti trebao utvrditi raniji datum sa kojim je prema nalazima priloženim uz zahtjev za invalidsku penziju, nastala bolest, a to je 1986. godina, a da je organ, u skladu sa članom 132. stav 2. Zakona o PIO, pravo na invalidsku penziju trebao priznati od 17. januara 2022. godine, kada je podnesen zahtjev. Iz ovih razloga, sud odlučuje kao u izreci pobijane presude.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužiteljica osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Istiće da joj je Fond Republike Srbije, priznao pravo na invalidsku penziju, a tuženi odbio zahtjev, što je potpuno nepravično i nelogično. Uz zahtjev prilaže privremeno rješenje Republičkog Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Filijala za Grad Beograd, broj: [...] od 22. novembra 2022. godine, kojim se od 31. decembra 2017. godine, tužiteljici utvrđuje potpuni gubitak radne sposobnosti, zbog bolesti i utvrđuje pravo na srazmerni dio invalidske penzije od 17. jula 2021. godine, u akontativnom mjesечnom iznosu od 1.927,35 dinara, uz obrazloženje da je taj Fond na osnovu nalaza i mišljenja POV-DOV broj: [...] od 7. septembra 2022. godine, utvrdio da kod tužiteljice od 31. decembra 2017. godine, postoji trajan potpuni gubitak radne sposobnosti, kao posljedica bolesti, da ukupan penzijski staž iznosi 6 godina, 10 mjeseci i 1 dan, od čega prema propisima Republike Srbije 3 godine, 0 mjeseci i 21 dan, a prema propisima Republike Srpske 3 godine, 9 mjeseci i 10 dana, te da su ispunjeni uslovi za sticanje prava na invalidsku penziju. Navodi da je nepravilno da dva različita organa, u istoj pravnoj stvari, sa istim činjeničnim stanjem, potpuno različito odlučuju, a trebali bi biti usklađeni prema Sporazumu o ostvarivanju prava na penziju zaključenom između Republike Srbije i BiH. Predlaže da se presuda ukine.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da je zahtjev neosnovan. Privremeno rješenje Republičkog Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Filijala za Grad Beograd, od 22. novembra 2022. godine, kao dokaz na kome tužiteljica temelji zahtjev, ne može dovesti do drugačijeg rješenja stvari, jer odluka srpskog nosioca osiguranja po tom istom zahtjevu nema uticaja na način odlučivanja tuženog. Ni srpski nosilac osiguranja, ni tuženi, kod donošenja odluka po zahtjevu stranke nisu vezani odlukom drugog nosioca osiguranja, već su vezani samo svojim materijalnim propisima. Ostaje kod osporenog akta koji je donesen na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u kome je dato jasno obrazloženje i pravni osnov za donesenu odluku. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je tužiteljica prvostepenom organu podnijela zahtjev 17. januara 2022. godine, za ostvarivanje prava na invalidsku penziju. U postupku je utvrđeno da je rođena 1. januara 1953. godine i na dan podnošenja zahtjeva je imala navršenih 69 godina života. Na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja Odjeljenja za ocjenu radne sposobnosti u prvom stepenu Organa vještačenja u Banjaluci, broj: [...] od 8. februara 2022. godine, utvrđeno je da postoji invalidnost-gubitak radne sposobnosti počev od 17. januara 2022. godine, zbog bolesti. Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, organ zaključuje da tužiteljica ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na invalidsku penziju propisane članom 60. Zakona o PIO, jer je gubitak radne sposobnosti nastao nakon ispunjenja uslova za starosnu penziju u pogledu godina života-65 godina iz člana 41. istog zakona. Iz ovih razloga, prvostepenim rješenjem se odbija zahtjev tužiteljice za priznavanje prava na invalidsku penziju. Osporenim aktom se odbija žalba, kao

neosnovana, uz prihvatanje razloga koje je dao prвostepeni organ. Presudom se tužba odbija i održava na snazi osporeni akt.

Pobijana presuda je pravilna i na zakonu zasnovana.

Odredba člana 60. stav 1. Zakona o PIO, propisuje da pravo na invalidsku penziju ima osiguranik kod koga je gubitak sposobnosti za rad prouzrokovao povredom van rada ili bolešću, nastao prije ispunjenja uslova za starosnu penziju u pogledu godina života iz člana 41. ovog zakona, pod uslovom da do nastanka invalidnosti ima pet godina staža osiguranja ili deset godina penzijskog staža.

Prema članu 41. istog zakona, pravo na starosnu penziju ima osiguranik kada navrši 65 godina života i najmanje 15 godina staža.

Kod činjeničnog utvrđenja da je u vrijeme podnošenja zahtjeva 17. januara 2022. godine, tužiteljica imala 69 godina života i nalazom, ocjenom i mišljenjem Organa vještačenja utvrđen dan invalidnosti-gubitka radne sposobnosti 17. januar 2022. godine, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak tuženog i suda da tužiteljica ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na invalidsku penziju, propisane članom 60. stav 1. Zakona o PIO.

Okolnost da je tužiteljici privremenim rješenjem Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Filijala za grad Beograd, od 22. novembra 2022. godine, priznato pravo na srazmјerni dio invalidske penzije, nije od značaja za odlučivanje u ovoj stvari. Navedeno iz razloga, što tuženog kod priznavanja prava na invalidsku penziju obavezuje materijalni propis Republike Srpske, a to je član 60. stav 1. Zakona o PIO, prema kojem osiguranik nema pravo na invalidsku penziju poslije navršene 65. godine života, kao što je ovdje slučaj.

Iz iznesenih razloga, ovaj sud nalazi da pobijonom presudom nisu ostvareni razlozi iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Svetlana Knežević

Za tačnost отправка ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić